

Magisterské studium
TEORIE DIVADLA
tematické okruhy pro magisterské studium

1. Myšlení o divadle I

- a) poetiky: Aristoteles, Horatius, Lope de Vega, Boileau, Diderot, Hugo
- b) reformátoři: I. a II. reforma
- c) vznik teatrologie jako oboru, vznik divadelní antropologie

2. Myšlení o divadle II

- a) Durdík a Hostinský
- b) Zichova *Estetika dramatických umění*
- c) český strukturalismus: Mukařovský, Jakobson, Veltruský, Procházka

3. Myšlení o divadle III

- a) ruský formalismus
- b) kontexty světové teatrologie
- c) současná česká teatrologie

4. Drama

- a) epické, lyrické, dramatické
- b) aristotelské (uzavřené, tektonické) drama x nearistotelské (otevřené, atektonické) drama, mimésis / diegésis
- c) proměny dramatu od konce 19. stol. do konce 20. stol.

5. Stavba dramatu

- a) výstavba aristotelského dramatu
- b) hlavní a vedlejší text, scénické poznámky (didaskalie)
- c) dialog a monolog, Mukařovského a Veltruského pojetí, distribuce promluv v dramatu

6. Divadlo

- a) pojem divadlo a jeho proměny
- b) text (dramatický text, text pro divadlo, scénář, libreto)
- c) vztah textu k divadelnímu artefaktu, vztah autora k divadelnímu artefaktu, autorský subjekt

7. Složky divadelního výrazu

- a) znak a znakový jazyk, pohyb divadelního znaku
- b) hierarchie složek v divadelním artefaktu, výstavba inscenace
- c) divadlo a média

8. Divadelní žánry

- a) verbální x neverbální
- b) hudební, pohybové
- c) druhy, žánry (činohra, kabaret, drama, tragédie, komedie aj.)

9. Drama a divadlo I

- a) dramatický a divadelní prostor
- b) Zichovo pojetí dramatické a jevištní (herecké) postavy, herec, herecká postava, role
- c) funkce postavy (Propp, Souriau, aktanční model atd.)

10. Drama a divadlo II

- a) dramatická a jevištní situace, jednání v dramatu, vespolné jednání
- b) způsoby tematizace díla (motiv, námět, téma)
- c) fabule a syžet

11. Drama a divadlo III

- a) znak, symbol, ikona, index (de Saussure, Pierce)
- b) metafora, metafora literárního díla (Ricoeur), metonymie
- c) hermeneutika, interpretace, význam

12. Drama a divadlo IV

- a) postmoderna (Barthes, Lyotard)
- b) dekonstrukce (Derrida)
- c) jazyk v dramatu, autor, promluva (Eco)

13. Divadlo a komunikace

- a) funkce divadla, divadlo a společnost
- b) teorie komunikace, komunikace komunikací o komunikaci (Osolsobě)
- c) sociologie divadla

14. Divadlo a teatralita

- a) teatralita, divadelní prvky mimo divadlo
- b) karneval (Bachtin)
- c) Grotowski, Barba, Brook

Základní literatura

(titul označený * obsahuje množství dalších bibliografických údajů, další literaturu získávají studenti od pedagogů na jednotlivých přednáškách, upozorňujeme zejména na české práce, jejichž údaje nejsou v základní literatuře uvedeny, tj. práce J. Císaře, J. Frejky, J. Grossmana, P. Janouška, Z. Hořínka, J. Kovalčuka, K. Krause, M. Lukeše, B. Srby, J. Vostrého atd.)

* Pavis, P. *Divadelní slovník*. Divadelní ústav, 2003.

* Pavlovský P. a kol. *Základní pojmy divadla*. Libri + Národní divadlo, 2004.

* Aston E. – Savona G. *Theatre as Sign System*. Routledge, 1999.

* Quinn M. *The Semiotic Stage*. Peter Lang, 1995.

Souřadnice a kontexty divadla. Antologie současné německé divadelní teorie. Divadelní ústav, 2005.

* Ubersfeld, A. *Reading Theatre*. Toronto Buffalo, London: University of Toronto Press, 1999.

Vinaver M. *Écritures dramatiques*. Paris, 1993.